
Adviesraad Wmo & Jeugd
T.a.v. de heer E. van de Burgt
Vredeburg 151
3328 DL DORDRECHT

Gemeentebestuur
Spuiboulevard 300
3311 GR DORDRECHT
T 14078
F (078) 770 8080
www.dordrecht.nl

Datum 25 januari 2024
Ons kenmerk 2024-0006179
Betreft Reactie op brief 'advies visie sociaal domein Dordrecht 2030'

Contactpersoon
S.A.W. van Oostrom-van der
Meijden
T (078) 770 3913
E s.a.w.van-oostrom-
vander.meijden@dordrecht.nl

Geachte heer Van de Burgt,

DOSSIER

We hebben de brief van uw Adviesraad Wmo & Jeugd d.d. 20 december 2023 in goede orde ontvangen. Hartelijk dank hiervoor. Ook dank aan het Ouderplatform.

U geeft in uw brief aan dat u blij bent met de totstandkoming van één visie voor het sociaal domein en dat u uitkijkt naar de verdere uitwerking van de visie. Zoals in het raadsvoorstel staat vermeld, werken we de visie nader uit in verschillende uitvoeringsplannen. We houden u op de hoogte van deze uitvoeringsplannen en zullen u betrekken bij de ontwikkeling van de plannen.

Het sociaal domein is weerbarstig. Zeker in de huidige tijd waarin veranderingen elkaar snel opvolgen en de samenleving steeds complexer wordt. Deze visie is een startpunt; ze biedt handvatten waarmee we de komende jaren samen vooruit kunnen en elkaar scherp kunnen houden. Het college hecht grote waarde aan de betrokkenheid van de adviesraad Wmo & Jeugd en het Ouderplatform bij de beleidsvorming in het sociaal domein.

U geeft in uw brief in totaal 10 adviezen. Hieronder vindt u onze reactie per advies:

Advies 1: het begrip 'integraliteit'

U constateert terecht dat het woord 'integraliteit' een containerbegrip is. Het is "een begrip zonder scherp afgebakende betekenis, waaraan de taalgebruiker zelf nader invulling kan geven" (bron: Van Dale). In de totstandkoming van de visie hebben we in verschillende bijeenkomsten met partners, waar een afvaardiging van de Adviesraad ook bij aanwezig was, het begrip 'integraliteit' verder geduid. Dit heeft in de visie geleid tot een definitie op hoofdlijnen, zoals vermeld op pagina 88. We werken het begrip met inwoners en partners verder uit in de verschillende uitvoeringsplannen.

Advies 2: laagdrempelig informatie en advies vragen

Met de aanbesteding van het sociaal wijkteam, buurtwerk en jongerenwerk hebben we deze drie functies in een brede opdracht weggezet bij Dordrecht Sociaal. Dit was een doelgerichte keuze om de samenwerking te verbeteren tussen deze partijen én met andere (formele en informele) partners in de wijken, zoals het Vogelnest, de Papierwinkel en de bibliotheek.

Datum 25 januari 2024
Ons kenmerk 2024-0006179

Wij zijn ons ervan bewust dat de laagdrempeligheid van de fysieke locaties van het 'oude' sociaal wijkteam onvoldoende was. Juist daarom hebben de professionals van Dordrecht Sociaal, in lijn met de visie, vanaf begin 2023 de opdracht om breed in de stad aanwezig te zijn en dus vindplaatsgericht te werken. Op straat, maar ook bij ontmoetingsplekken en online (zie pagina 54). Inwoners kunnen op al deze plekken terecht voor informatie en/of met vragen. En door de korte lijnen kan er snel opgeschaald of afgeschaald worden indien er (meer) hulp nodig is. Zo kan een bibliotheekmedewerker bijvoorbeeld een inwoner laagdrempelig en warm doorverwijzen naar een professional van Dordrecht Sociaal.

Bij de totstandkoming van de gebiedsprogramma's hebben we oog voor voldoende spreiding van het vindplaatsgericht werken in de wijken, zodat overal voldoende plekken zijn waar inwoners voor ontmoeting, informatie en/of met vragen terecht kunnen.

De gebiedsprogramma's ontstaan en ontwikkelen we in samenwerking met inwoners en partners, zoals Dordrecht Sociaal. Op dit moment bevinden we ons in een verkennende fase, waarbij we zowel met inwoners als met professionals hebben gesproken tijdens zogenaamde "leefbaarheidsoverleggen". Om nog meer inwoners te bereiken, zetten we binnenkort het digitale participatieplatform "Doe Mee Dordrecht" in.

Nadat de gebiedsprogramma's vastgesteld zijn, werken we deze verder uit in concrete uitvoeringsprogramma's. Hiervoor ontwikkelen we per wijk of gebied een duurzame participatiestructuur, passend bij de mate van betrokkenheid van bewoners.

Advies 3: bureaucratie rondom minimaregelingen

Ook wij zijn voorstander van zo min mogelijk bureaucratie. Samen met de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) werken we dan ook zoveel mogelijk aan het verminderen van bureaucratie en het versimpelen van aanvraagformulieren en aanvraagmogelijkheden.

Het ambtshalve toekennen van inkomensondersteuning, zoals incidenteel bij de energietoeslag, is vanuit de Participatiewet niet mogelijk. De Participatiewet regelt expliciet dat bijstand (zowel algemene als bijzondere bijstand als ook het persoonlijk minimabudget) schriftelijk moet worden aangevraagd. Alleen als een schriftelijke aanvraag niet mogelijk is, kan een gemeente het recht op bijstand ook ambtshalve vaststellen.

Kwijtscheldingsbeleid van de waterschapsheffingen ligt bij het Waterschap, uitgevoerd door de SVHW. Hier hebben we als gemeente geen invloed op. Als gemeente zijn we wel verantwoordelijk voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Hierbij is echter in landelijke wetgeving vastgesteld aan welke eisen voldaan moet worden, zoals inkomensgrenzen en vermogenseisen. Samen met de SDD onderzoeken we de mogelijkheid om een pilot te starten om alle bijstandsgerechtigden automatische kwijtschelding te verlenen.

Datum 25 januari 2024

Ons kenmerk 2024-0006179

De SDD attendeert hun klanten actief op regelingen die beschikbaar zijn. Zij doen dit jaarlijks middels een 'bestaanszekerheidscheck'. Informatie wordt zoveel mogelijk proactief aangeboden en, indien mogelijk, worden aanvraagformulieren vooraf gedeeltelijk ingevuld.

Advies 4: aanbod van algemene voorzieningen

In de visie beschrijven we wat wij belangrijk vinden in het aanbod van algemene voorzieningen in Dordrecht en waar deze voorzieningen voorliggend kunnen zijn voor maatwerkvoorzieningen (pagina 50-54). U vraagt om een beleidskader waarin we beschrijven hoe we de kanteling naar meer algemene voorzieningen vorm zullen geven. Na vaststelling van de visie door de Dordtse gemeenteraad gaan we hiermee aan de slag in de vorm van een uitvoeringsplan. In dit plan zijn de uitgangspunten van de visie leidend. We kijken bijvoorbeeld goed naar wat er nodig is in wijken en buurten, voor bepaalde doelgroepen en stimuleren groepswerk.

We zullen uw adviesraad betrekken bij het schrijven van het uitvoeringsplan. Dit geldt uiteraard ook voor de Dordtse gemeenteraad. Het maken van scherpe keuzes is in de komende tijd onvermijdelijk.

Advies 5: sociale cohesie vanuit breed gezichtspunt

We vinden de inbreng van inwoners erg belangrijk. Participatie van inwoners is een vast en vanzelfsprekend onderdeel in onze beleidscyclus, zo ook in de gebiedsprogramma's (zie ook onze reactie op advies 1). Sociale cohesie begint bij ontmoeting tussen inwoners. We onderschrijven dan ook dat het vertrekpunt bij inwoners ligt en we samen aan de lat staan om de sociale cohesie in de Dordtse wijken en buurten te versterken.

Advies 6: inzet professionals bij integrale vraagverheldering

We kiezen voor integrale vraagverheldering bij complexe en/of multiprobleem vraagstukken (zie pagina 57). Dit betekent slimmer schakelen tussen professionals dan voorheen en niet per definitie meer professionals. De vraagverheldering wordt in de praktijk door twee professionals gedaan. Bijvoorbeeld door een buurtwerker en een welzijnsmedewerker, of een gedragswetenschapper en een Wmo-consulent. Deze nieuwe manier van werken kost in het begin mogelijk iets meer tijd van betrokken professionals, maar levert op termijn veel tijd (en kwaliteit) op doordat een inwoner sneller de juiste hulp op de juiste plek krijgt.

Wat betreft de kosten van multiprobleem gezinnen. We zien in de praktijk dat onze doorbraakaanpak werkt: er is meer regie en er zijn minder professionals betrokken. Multiproblematiek is echter een hardnekkig probleem en blijft vanzelfsprekend onze aandacht hebben.

Advies 7: analyseren van overschrijdingen normenkader

We analyseren normoverschrijdingen al enige tijd. Dit doen we samen met Dordrecht Sociaal en de Serviceorganisatie Jeugd. Een deel van de overschrijdingen is noodzakelijk en terecht, en vraagt mogelijk om een wijziging van de norm (in contracten met jeugdhulpaanbieders).

Datum 25 januari 2024
Ons kenmerk 2024-0006179

We zien echter dat een deel van de overschrijdingen niet noodzakelijk is en dat er alternatieve, voorliggende voorzieningen beschikbaar zijn die beter aansluiten bij de hulpvraag van een jeugdige en/of gezin. We blijven de overschrijdingen ook de komende jaren analyseren.

Daarnaast werken we de komende jaren, zoals we in de visie schrijven, aan een eenduidig en uniform werkproces, lagere administratieve lasten en een heldere evaluatiecyclus. We nemen uw advies hierbij ter harte en zullen zeker inhoudelijke evaluatiecriteria opstellen.

Advies 8: vertrouwen in inwoners

We hechten veel waarde aan het geven van vertrouwen aan onze inwoners. Zoals u aangeeft kan alleen dan het vertrouwen in ons als lokale overheid groeien. Wat we hierin belangrijk vinden is dat we ten alle tijden luisteren naar onze inwoners (zie pagina 38), hen serieus nemen, en nabij zijn: zo dicht mogelijk bij inwoners, aansluitend op bestaande netwerken, gemakkelijk bereikbaar op een manier die past bij wat inwoners logisch vinden en aansluit bij hun leven. Samen zoeken we naar een passende oplossing.

In alle uitvoeringsplannen die we gaan schrijven zal 'vertrouwen in inwoners' leidend zijn.

Advies 9: onzekere financiën

De huidige meerjarenbegroting dient als financieel kader voor de visie. Ook wij betreuren het dat er vanuit het Rijk steeds minder (met name structurele) middelen beschikbaar zijn.

Naast de door de raad vastgestelde meerjarenbegroting t/m 2027 hebben wij ook het lokale perspectief op langere termijn in beeld gebracht. Daaruit blijkt dat het toekomstig financieel perspectief van de gemeente niet alleen door rijksbeleid onder druk staat. Ook andere autonome en lokale ontwikkelingen vragen om ombuigingen.

Een sluitende en uitvoerbare begroting is het uitgangspunt, nu en in de toekomst. Keuzes zijn onvermijdelijk en zullen gemeentebreed door de Dordtse gemeenteraad gemaakt moeten worden tijdens de begrotingsbehandeling. We realiseren ons dat die keuzes gevolgen kunnen hebben voor het voorzieningenniveau. De visie beoogt een invulling te geven aan de sterk toenemende vergrijzing (en de daarmee gepaarde toename van de vraag), de steeds langere trajecten in de jeugdhulp en de krimpende beroepsbevolking. Zo voorkomen we dat wachtlijsten oplopen en borgen we dat hulp beschikbaar blijft voor inwoners die het het meest nodig hebben.

Advies 10:

We onderschrijven het belang van een dialoog voordat we de verschillende uitvoeringsprogramma's maken. De uitgangspunten van deze visie zullen we met inwoners en partners in dialoog verder handen en voeten geven.

Datum 25 januari 2024

Ons kenmerk 2024-0006179

Met deze visie willen we het maatschappelijk debat stimuleren. Dit brede maatschappelijke debat is niet alleen van de gemeente Dordrecht, maar ook van onze (regionale) partners, inwoners en de landelijke politiek. Oftewel: van de gehele samenleving. Ook is het iets van de lange adem. Als gemeente haken we aan bij bestaande bewustzijnscampagnes en slaan we de handen ineen met onze maatschappelijke partners.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
namens dezen,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'C' followed by a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

C.C. van Benschop,
wethouder